

Nummer 2019/63

datum raadsvergadering	: 26 september 2019
onderwerp	: Verdiepend onderzoek Integraal Kindcentrum op Bindelwijk-locatie
portefeuillehouder	: M.C. van der Weele
datum raadsvoorstel	: 20 augustus 2019

Samenvatting

De huisvesting van basisscholen valt onder de verantwoordelijkheid van gemeenten. In 2016 heeft de raad het onderwijsbeleid vastgesteld met als speerpunt realisatie van een Integraal Kindcentrum (IKC). Het Kofschip en Amstelschool vallen onder verantwoordelijkheid van Onderwijsgroep Amstelland. Beide scholen zijn toe aan vervanging en het schoolbestuur heeft aangegeven beide scholen onder één dak te willen huisvesten, een IKC. Op basis van de gedane onderzoeken wordt voorgesteld om verdiepend vervolgonderzoek te gaan doen op één, namelijk de Bindelwijk-locatie. Het schoolbestuur heeft tevens aangegeven de voorkeur te hebben voor vervolgonderzoek op de Bindelwijk-locatie.

Voor dit vervolgtraject wordt voorgesteld een bureau en/of projectleider in te huren die ervaring en kennis heeft over de ontwikkeling van een IKC, onder meer vanwege de verschillende partijen. Om dit verdiepend onderzoek naar de (on)mogelijkheden van een IKC op deze plek uit te kunnen voeren, wordt uw raad gevraagd € 70.000 beschikbaar te stellen.

Wat is de juridische grondslag?

De gemeente is conform de Wet op het primair onderwijs verantwoordelijk voor huisvesting en nieuwbouw van scholen op het grondgebied van de gemeente. Het budgetrecht dat ingevolge de Gemeentewet bij de raad ligt.

Wat is de voorgeschiedenis?

De gemeente heeft in 2011 onderzoek gedaan naar mogelijkheden voor nieuwbouw scholen in Ouderkerk-Oost voor herhuisvesting van Kofschip en Amstelschool samen met ontwikkeling van nieuwe woningen en een hotel in dat gebied. Op dat moment was de conclusie dat het plan niet haalbaar en uitvoerbaar is. Het college van B&W heeft vervolgens aan het schoolbestuur toegezegd dat er na 5 jaar opnieuw een onderzoek zal komen naar mogelijkheden voor nieuwbouw voor beide scholen. In de tussenliggende periode is een acceptabele tijdelijke oplossing gevonden door de voormalige Hekmanschool aan de Kon. Wilhelminalaan tijdelijk te gebruiken als tweede schoolgebouw voor het Kofschip met aanvullende ruimten voor o.a. kinderopvang.

Begin 2016 heeft het college de opdracht gegeven om een haalbaarheidsonderzoek te doen naar mogelijkheden voor nieuwbouw voor Het Kofschip en Amstelschool. Daarbij is er aandacht gevraagd voor:

- Ruimtelijke ontwikkeling van bestaande schoollocaties
- Ruimtelijke ontwikkeling van locatie Ouderkerk Oost
- In beeld brengen alternatieve locaties voor nieuwbouw
- Financiële haalbaarheid

Met dit onderzoek heeft het college invulling gegeven aan de toenmalige toezegging aan het schoolbestuur van de Amstelschool en het Kofschip, Onderwijsgroep Amstelland. De gemeenteraad heeft in juni 2016 budget ter beschikking gesteld voor dit onderzoek.

Onderwijsgroep Amstelland heeft de gemeente gevraagd onderzoek te doen naar nieuwbouw waar beide scholen onder één dak kunnen worden huisvesten in de vorm van een Integraal Kindcentrum (IKC). Deze wens om een IKC te realiseren sluit goed aan bij het gemeentelijk onderwijsbeleid (Beleids- en activiteitenplan Onderwijs Ouder-Amstel, 2016-2020) dat door uw raad is vastgesteld in 2016. Een IKC is bedoeld voor kinderen van alle leeftijden (0-13 jaar) inclusief buitenschoolse opvang en draagt bij aan een doorgaande leerlijn en ontwikkeling van kinderen onder één dak.

In 2016 is onderzoek uitgevoerd naar de volgende drie potentiële locaties (zie bijlage 1 voor dit onderzoek):

- Ouderkerk-Oost
- Jacob van Ruisdaelweg (in het huidige Willem Alexander park)
- De locatie Bindelwijk

De onderzochte locaties voldeden aan de eisen waaronder perceelgrootte, perceeleigendom en planologische haalbaarheid. Er waren echter vragen over de verkeerskundige gevolgen en parkeersituatie in de omgeving van de beoogde locaties, daarom hebben in 2017 en 2018 vervolgonderzoeken plaatsgevonden naar de bereikbaarheid en parkeergelegenheid van de genoemde locaties.

Het college van B&W heeft op grond van die onderzoeken een voorkeur uitgesproken voor de locatie Bindelwijk, maar dan met behoud van de sporthal. Om de mogelijkheden van deze variant te onderzoeken heeft het college van B&W begin 2019 opdracht gegeven aanvullend onderzoek uit te voeren naar die variant (met behoud van de sporthal) op de Bindelwijk-locatie. Om een goede afweging te kunnen maken, is tevens onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van een IKC op de huidige schoollocaties (zie bijlage 2 voor dit onderzoek).

Op basis van de gedane onderzoeken heeft het college van B&W vijf potentiële locaties benoemd voor realisatie van een IKC in Ouderkerk. Dit heeft geresulteerd in onderstaande afwegingsmatrix:

	<i>Ruimtelijke inpasbaarheid</i>	<i>Parkeer- situatie</i>	<i>Verkeers- afwikkeling</i>	<i>Kosten</i>
Nieuwe schoollocaties				
Realisatie IKC in Ouderkerk-Oost (bij de sportvelden)	+	++	+/-	+/-
Realisatie IKC aan de Jacob van Ruisdaelweg (in het Willem Alexander park)	+	-	+/-	+/-
Realisatie IKC Bindelwijk (met behoud huidige sporthal)	+	+	++	+/-
Huidige schoollocaties				
Realisatie IKC op huidige locatie Het Kofschip	+/-	--	+/-	+/-
Realisatie IKC op huidige locatie Amstelschool	+/-	--	+/-	+/-

Op 9 mei 2019 zijn deze vijf potentiële locaties door de wethouder toegelicht aan in een besloten informatievergadering. Hieruit bleek dat raadspartijen de locatie in het Willem Alexander park niet wenselijk vonden, onder meer vanwege het bouwen in het groen. Ook gaf de meerderheid van de partijen aan dat de locatie Ouderkerk-Oost vanwege de ligging ten opzichte van het dorp en de slechte verkeersafwikkeling door de woonwijk, niet als haalbare locatie voor een IKC werd gezien. Een IKC op één van de huidige schoollocaties werd door veel partijen als onwenselijk beschouwd vanwege de grootte van het schoolgebouw en de extra verkeer- en parkeerdruk in de omliggende woonwijk.

De locatie Bindelwijk, met behoud van sporthal, werd door alle partijen benoemd als interessante locatie voor een IKC en nader vervolgonderzoek. Twee partijen hebben aangegeven tevens onderzoek te willen doen naar de mogelijkheden van twee fysiek aparte scholen. In navolging hierop zijn twee notities opgesteld waarin inzichtelijk is gemaakt wat de kosten van twee aparte schoolgebouwen zijn en waarom het schoolbestuur de wens heeft om een IKC onder één dak te realiseren, zie bijlage 3 en 4.

Gezien het gemeentelijk onderwijsbeleid, de wens van het schoolbestuur, de financiën en de toevoeging dat een IKC biedt voor het dorp, wordt uw raad voorgesteld om verdiepend onderzoek te gaan uitvoeren naar de (on)mogelijkheden van een IKC op de locatie Bindelwijk (met behoud van de sporthal).

Waarom dit raadsvoorstel?

De huisvesting van basisscholen valt onder de verantwoordelijkheid van gemeenten. In 2016 heeft de raad het onderwijsbeleid vastgesteld met als speerpunt realisatie van een IKC. Aangezien de locatie Bindelwijk door alle partijen als potentiële locatie voor een IKC wordt gezien, wordt voorgesteld nader onderzoek uit te voeren naar de haalbaarheid en mogelijkheden van een IKC op de Bindelwijk locatie.

Het schoolbestuur heeft tevens aangegeven de voorkeur te hebben voor vervolgonderzoek op de Bindelwijk-locatie. Om dit verdiepend onderzoek naar de (on)mogelijkheden van een IKC op deze plek uit te kunnen voeren, wordt uw raad gevraagd budget beschikbaar te stellen.

Wat gaan we doen?

Tot op heden heeft globaal onderzoek plaatsgevonden naar verschillende locaties voor een IKC. Om te kunnen achterhalen welke mogelijkheden, wensen en behoeften gebruikers en stakeholders van een IKC hebben, zal gestart worden met gesprekken hierover. Tevens zal verdiepend onderzoek moeten worden of de globale aannames en uitkomsten uit voorgaande onderzoeken nog accuraat en actueel zijn. Het gaat hierbij om verdiepend inzicht op het gebied van leerlingenprognose, kosten en opbrengsten, ruimtelijke inpassing, gezamenlijk gebruik van ruimten voor school, kinderopvang en sport- en maatschappelijke voorzieningen, inclusief de benodigde verkeerskundige en parkeeroplossingen.

Om dit proces in goede banen te leiden, wordt voorgesteld een bureau en/of projectleider te vragen die kennis en kunde heeft over onderwijshuisvesting van een IKC en de gemeente hierbij kan ondersteunen.

Doel van het verdiepend, openbare onderzoek is het achterhalen van uitgangspunten van betrokken partijen bij een IKC op de Bindelwijk-locatie en de haalbaarheid daarvan. Mede op basis van de nota van uitgangspunten kan een ruimtelijke inpassingsstudie gedaan worden naar de mogelijkheden van een IKC op de locatie Bindelwijk, zie onderstaande globale processtappen:

Globale processtappen

Q4 2019	Uitvraag bureaus/projectleider + opdrachtbevestiging bureau/projectleider + start verdiepend onderzoek
Q3 2020	Opleveren nota van uitgangspunten & ruimtelijke inpassingsstudie aan college van B&W en raad

Wat is het maatschappelijke effect?

De locatie Bindelwijk is centraal gelegen in Ouderkerk aan de Amstel en heeft een goede ligging ten opzichte van de woongebieden van de leerlingen van Het Kofschip en Amstelschool. Door verdiepend onderzoek te doen naar de realisatie van een IKC op die plek, kan onderzocht worden hoe de huidige sporthal en maatschappelijke voorzieningen op een goede manier inpasbaar zijn samen met de ontwikkeling van een IKC.

Door realisatie van twee verschillende schooltypen onder één dak, kan flexibel en efficiënt worden omgegaan met het ruimtegebruik door lokalen en kamers te delen. Tevens kunnen de ruimten ook na schooltijd goed benut worden. Een IKC biedt ook mogelijkheden voor medewerkers omdat kennis en ervaring gemakkelijker gedeeld kan worden waardoor ze breed inzetbaar zijn. Mede hierdoor ontstaat een aantrekkelijke werkgever dat nut en noodzaak is voor de borging van goed onderwijs in het dorp. Bovendien biedt een duurzaam, nieuw schoolgebouw optimalisering van het binnenklimaat en daarmee goed leerklimaat voor de leerlingen.

Het schoolbestuur is voornemens twee verschillende schooltypen aan te blijven bieden. Dit betekent dat een gezin met meerdere schoolgaande kinderen keuze behoudt, met het voordeel dat het onder één dak wordt ondergebracht. Door een IKC te realiseren voor kinderen van 0-13 jaar met bijbehorende interessante voorzieningen, ontstaat een multifunctioneel gebouw voor het hele gezin en het dorp.

Om te achterhalen wat de mogelijkheden, kosten en kansen zijn, is het moment daar om in gesprek te gaan met onder meer gebruikers van het huidige Bindelwijk en een IKC. Mede aan de hand daarvan wordt inzichtelijk wat de wensen zijn en op welke manier de locatie inpasbaar kan worden gemaakt voor een IKC.

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

Het is mogelijk om meerdere locaties verdiepend te gaan onderzoeken. Dit betekent vanzelfsprekend dat er meer budget moet worden vrijgemaakt. Tevens is het mogelijk om niet te kiezen voor een IKC, maar voor twee aparte schoolgebouwen. Dit is echter niet de lijn met de wens van het schoolbestuur en niet in lijn met het vastgestelde gemeentelijke onderwijsbeleid. Tevens betekent sloop en nieuwbouw van de twee huidige scholen extra kosten en minder opbrengsten. Zoals de berekeningen laten zien, zie bijlage 3, is nieuwbouw van twee scholen duurder dan de ontwikkeling van één IKC.

Wat hebben we hiervoor nodig?

De kosten voor het verdiepend onderzoek gedurende een half jaar worden geraamd op € 50.000. Daarnaast wordt de kostenpost voor communicatie, zaalhuur, onderzoek en onvoorzien geraamd op € 20.000. Om dit verdiepend onderzoek naar de (on)mogelijkheden van een IKC op de Bindelwijk-locatie uit te kunnen voeren, wordt uw raad voorgesteld om € 70.000, in de vorm van een krediet, beschikbaar te stellen. Indien in navolging op het verdiepend onderzoek door de raad besloten wordt om het IKC op de Bindelwijk-locatie te gaan realiseren, zullen bovenstaande kosten worden toegevoegd aan de totale financiering voor de bouw van het IKC en onderdeel uitmaken van een investering die over 40 jaar kan worden afgeschreven. Indien het niet tot de bouw van het IKC gaat komen zullen deze kosten eenmalig ten laste komen van het begrotingsresultaat 2020.

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

Een IKC bestaat uit verschillende partijen. Ook de huidige locatie Bindelwijk met de sporthal en maatschappelijke voorzieningen bestaat uit verschillende partijen. Het schoolbestuur en de gemeente hebben samen een communicatieplan laten opstellen waarin aandacht is uitgegaan naar het tijdig informeren van de betrokkenen en het gebruik van verschillende communicatiemiddelen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de primaire verantwoordelijkheid van de scholen (onder meer de ouders en schoolpartners) en de gemeente (onder meer de gebruikers van Bindelwijk en de omwonenden). Vanzelfsprekend zullen het schoolbestuur en de gemeente nauw samenwerken in de communicatie met genoemde stakeholders. Na het raadsbesluit wordt een bericht in het Weekblad geplaatst over het besluit. Tevens worden onder meer de inwoners, ouders en gebruikers van Bindelwijk door het schoolbestuur en/of de gemeente nader geïnformeerd over het vervolgproces.

Wat is het vervolg?

Wanneer de raad het gevraagde budget ter beschikking stelt, kan de uitvraag naar een bureau/projectleider gedaan worden. Vervolgens kan gestart worden met het verdiepend onderzoek. Dit traject zal circa een half jaar in beslag nemen, met als doel de (on)mogelijkheden van een IKC op de Bindelwijk-locatie in beeld te brengen. Conform huidige planning worden de resultaten van dit verdiepend onderzoek in het derde kwartaal van 2020 aan uw raad voorgelegd. Met dat voorstel wordt getracht inzicht te geven in de uitgangspunten en haalbaarheid, zodat uw raad een afgewogen besluit kan nemen over de opdracht voor de bouw van een nieuw IKC.

Hoe monitoren en evalueren we?

Het nader uit te vragen bureau en/of projectleider zal in opdracht van de gemeente verdiepend onderzoek doen naar de Bindelwijk-locatie. De locatie Bindelwijk is in eigendom van de gemeente en de onderwijshuisvesting is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Het is daarom niet uit te sluiten dat uw raad een rol krijgt in het verdiepend onderzoek (als één van de stakeholders). Indien nodig wordt uw raad tussentijds geïnformeerd over het verdiepend onderzoek.

Burgemeester en wethouders van Ouder-Amstel,
de secretaris, de burgemeester,

L.J. Heijlman J. Langenacker